

lístek má, nebo třeba i jen posuňkem nebo jak se tvářil chtěl u něho vzbuditi dojem, že tomu tak jest. Tato výtka, na niž by bylo, kdyby byla oprávněnou, nazíráti jako na uplatňování důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., je bezdůvodná, pokud se týče právně bezpodstatná. Odpovídáť pojmu lstivého jednání ve smyslu § 197 tr. zák. jakékoli chování se, jehož účelem jest oklamati jiného a jež je k tomu podle okolností případu i způsobilé. Nesejde tudíž ani v souzeném případě na tom, nezjišťuje-li rozsudek, že snad obžalovaný průvodčímu S-ovi přímo tvrdil (lstivě předstíral), že jízdní lístek má, neboť k pojmu lstivého jednání, nanejšk pak k rozsudkovému výroku, podle něhož si obžalovaný dával nepravou tvářnost cestujícího jízdenkou opatřeného, stačil již rozsudkový závěr, že obžalovaný, ač jízdní lístek neměl, uvedl svým chováním průvodčího S-u v omyl, jímž správa elektrických podniků měla na svém majetku škodu utrpěti a částkou 1 Kč 20 h také skutečně utrpěla. Jak sama zmateční stížnost výslovně připouští, lze ze spisů souditi, že se obžalovaný o vydání jízdního lístku nehlásil a choval se trpně, kteréžto jeho počínání stačilo však již za daných okolností ke skutkové podstatě podvodu, nanejšk i po stránce subjektivní. Není sice ještě o sobě podvodem, že kdo jede ve vozu bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že ji má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku, jak bylo postačitelně zjištěno v rozsudku ohledně stěžovatele.

Čís. 4045.

Ochrana republiky.

K pojmu »před dvěma nebo více lidmi« (§ 11 zák. na ochr. rep.) jest třeba, by tito lidé byli současně na místě činu přítomni, nevyžaduje se však, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly; po stránce objektivní stačí možnost tohoto postřehu, po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že skutek může býti postřehnut ještě jinou osobou, než se kterou rozmlouval a k jejíž vědomosti se měl podle jeho úmyslu projev dostat.

Pojem »opětovné urážky před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech« (§ 11 čís. 2 zák. na ochr. rep.) vyžaduje, by alespoň ve dvou případech byl čin spáchán nejméně před dvěma osobami, a to buď před jinými osobami, nebo sice před týmiž, ale na jiném místě, nebo na témž místě, ale po uplynutí takové doby, že nelze mluvit o pokračování v dřívější rozmluvě.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1931, Zm II 127/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 24. března 1930, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky čís. 50/1923 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Po věcné stránce namítá zmáteční stížnost, že obžalovaný byl neprávem odsouzen pro přečin podle § 11 čís. 2 zák. na ochr. rep., poněvadž a) jeho závadný výrok byl sice pronesen v přítomnosti více, totiž tří osob (P-ové a dvou učňů), avšak slyšela jej jen P-ová. Zákon i praxe prý žádají, by aspoň dvě přítomné osoby urážku skutečně slyšely; neslyšely-li ji, nemohl prý býti president uveden ve veřejný posměch (čís. 9 a) § 281 tr. ř.); b) i kdyby se připustilo, že se obžalovaný dopustil urážky před více lidmi ve smyslu § 11 cit. zák., nelze prý říci, že se dopustil činu opětovně, což prý značí stav, jenž má náběh k trvalosti, jenž se často opakuje, a nestačí, dopustí-li se pachatel činu jen dvakráte. Měl prý tudíž býti obžalovaný odsouzen nejvýše pro přešupek § 11 čís. 1 zák. na ochr. rep. (čís. 10 § 281 tr. ř.). Námitky jsou bezdůvodné. K a) K pojmu »před dvěma nebo více lidmi« jest třeba, by tito lidé byli současně na místě činu přítomni; nevyžaduje se, by dvě nebo více osob projev skutečně postřehly; po stránce objektivní stačí již možnost tohoto postřehu, po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že skutek může býti postřehnut ještě jinou osobou, než se kterou obžalovaný rozmlouval a k jejíž vědomosti se měl podle jeho úmyslu projev dostat. Že tyto předpoklady v souzeném případě nebyly, obžalovaný v obhajobě ani netvrdil. Soud zjistil, vzav za prokázaný děj, jak jej potvrdila svědkyně P-ová, že urážlivé výroky byly proneseny v přítomnosti tří osob současně přítomných, a že je slyšela nejen svědkyně P-ová, nýbrž i oba učňové, kteří je rovněž potvrdili při prvním výslechu před četnictvem, a teprve dodatečně svou výpověď změnili. Nemůže tedy býti pochybnosti, že náležitost skutkové podstaty »před dvěma nebo více lidmi« jest splněna tím, co rozsudek formálně bezvadně zjišťuje. Pokud to zmáteční stížnost popírá, nedbajíc při tom všech rozhodných skutkových zjištění soudu, neprovádí hmotněprávní zmatek po zákonu. K b) Pojem »opětovně urážky před dvěma nebo více lidmi při různých příležitostech« vyžaduje, by alespoň ve dvou případech byl čin spáchán nejméně před dvěma osobami, a to buď před jinými osobami, nebo sice před týmiž, ale na jiném místě, nebo na témž místě, ale po uplynutí takové doby, že nelze mluvit o pokračování v dřívější rozmluvě. V souzeném případě jest zjištěno, že se obžalovaný dopustil hrubé urážky presidenta republiky dvakráte, před týmiž osobami, snad i na témž místě (v domě svého zaměstnavatele), a to dne 27. října 1929 a 12. prosince 1929, tedy po uplynutí delší doby, takže jde o samostatný nový čin, nikoliv jen o pokračování prvního rozhovoru. Neodůvodněnou, z části po zákonu neprovedenou zmáteční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Čís. 4046.

Podvod spáchaný tím, že kdo jel vlakem na černo (usadiv se na náraznících zadního vozu), byl spáchán ve všech okresích, jimiž vlak až do dopadení pachatele projížděl.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1931, Nd I 10/31.)